

GÉNARD, Pieter (Antwerpen 27 april 1830 – Antwerpen 3 maart 1899).

Was afkomstig uit een Waalse familie die al van het eind van de 18de eeuw in de Antwerpse stadsdienst werkzaam was. Génard verliet op 14-jarige leeftijd, na het overlijden van zijn vader, de school en ontwikkelde zich verder als autodidact. In 1844 werd hij klerk op het Weldadigheidsbureel. Via de Vereniging van Maerlant en de Wetenschappelijke Kring (later omgevormd tot Goudblom, geïnspireerd op de oude **rederijkerskamer**) kwam hij in contact met **Jan F. Willems**, **Hendrik Conscience** en **Theodoor van Ryswyck**. In de legendarisch **flamingantische** herberg De Faam ontmoette hij **Eugene Zetternam**.

In 1849 werd Génard onderbibliothecaris in de Stadsbibliotheek, bij **Frans H. Mertens**, een van de eerste 'taelminnaeren', die zijn mentor in de **literatuur** en de **historiografie** werd. Het waren meteen Génards eerste stappen in de V.B., aangezien toen Nederlandstalige literatuurbeoefening gelijkstond met Vlaamsgezindheid. Hij was al jong actief als dichter. Later legde hij zich toe op het Vlaams toneel. In 1853-1854 gaf hij samen met **Jacob F. Heremans** *Het Taelverbond* uit. Hij was katholiek, maar stond niet bekend als een partijman. Intens werkte hij mee aan de romantische verheerlijking van het verleden in talrijke monografieën en bronnenpublicaties over Antwerpen, bijvoorbeeld in het *Antwerpsch Archievenblad* (vanaf 1864). In 1863 volgde hij Mertens op als stadsbibliothecaris. Vijf jaar later werd hij ook, tot zijn pensionering in 1895, stadsarchivaris, een dubbele functie die behouden bleef tot in 1873.

Verder was Génard secretaris van de Provinciale Commissie van Graf- en Gedenkschriften (1851), van het Provinciaal Leescomiteit voor Toneelletterkunde en Toneelkunst (1854) en van de Provinciale Commissie voor Monumenten (1861). In 1854 was hij de stimulator van de viering bij de vierhonderdste verjaardag van de Sint-Lucasgilde. Een jaar later vloeide daar, in een samenwerking met Zetternam, de oprichting van *De Vlaemsche School* uit voort. Onder Génards invloed verdedigde de redactie een bovenpartijdig politiek ideaal, zoals ook de Antwerpse flamingantische ontspanningsvereniging **Voor Tael en Kunst** deed. Génard lag in Antwerpen mee aan de basis van het Schillerfeest (1859), van de Rubensfeesten (1877), van de herdenking van het Landjuweel van 1561 (1891) en van de Van Dyckfeesten (1899).

Zijn intensieve contacten met historici, oudheidkundigen, literatoren en artiesten stelden hem in staat een centrale plaats te bekleden in de Antwerpse cultuurwereld.

Zijn activiteiten als historicus en als Vlaamsgezinde werden erkend door zijn lidmaatschap van onder meer de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde (KVATL), de Koninklijke

Academie van België en de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis.

WERKEN: 'Hoffman von Fallersleben en Conscience. Uit mijne persoonlijke herinneringen', in *Verslagen en mededelingen der KVATL* (1896), p. 681-688.

LITERATUUR: A. Snieders, 'Hoe mijn vriend de Archivarius in de Vlaamsche beweging kwam', in *Dit zijn Sniderien*, 1893; – *Notice bibliographique Académique de l'Académie royale de Belgique*, 1896; – E. Geudens, 'Pieter Génard, archiviste honoraire d'Anvers. Notice biographique', in *Bulletin de l'Académie royale d'Archéologie de Belgique*, nr. 1 (1898-1900), p. 75-100; – M. Rooses, 'Levensschets van Petrus Génard', in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique* (1902), p. 247-258; – G. Segers, *In memoriam. Vooraanstaande figuren uit den Vlaamschen taalstrijd en de Nederlandsche Letterkunde*, 1923; – F. Prims, 'Archivaris Pieter Génard', in *Antwerpiensia* 1930, 1931; – B. Goovaerts, 'Pieter Génard (1830-1899), de komplette tijdgenoot van Guido Gezelle', in *Gazet van Antwerpen* (29 mei 1980); – M. Somers, 'De Antwerpse Provinciale Commissie van graf- en gedenkschriften (1851-1863)', in *Jaarboek Provinciale Commissie voor Geschiedenis en Volkskunde* (1991-1992), p. 95-106; – id., 'De beginjaren van het tijdschrift De Vlaemsche School (1854-1855)', in *Jaarboek Provinciale Commissie voor Geschiedenis en Volkskunde* (1993-1994), p. 190-197.

JAN VAN ROEY* EN MARC SOMERS